

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ, СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ ТА АД'ЮНКТІВ**

**ПРОБЛЕМИ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ**

Львів – 2019

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук **Кузик А.Д.** – головний редактор

канд. фіз.-мат. наук **Меньшикова О.В.**

канд. хім. наук **Мірус О.Л.**

канд. техн. наук **Горностаї О.Б.**

канд. техн. наук **Станіславчук О.В.**

канд. мед. наук **Телегіна Г.В.**

канд. пед. наук **Ільчишин Я.В.**

Марич В.М.

Чернявка В., Грусевич О.М. ОЦІНКА СОЦІАЛЬНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ОХОРОНИ ПРАЦІ	29
Шишова О. В., Філь Х.-Г. Р., Фірман В. М. УПРАВЛІННЯ ОХОРОНОЮ ПРАЦІ ТА ПРОМИСЛОВОЮ БЕЗПЕКОЮ	31

Секція 2

ТЕХНОЛОГІЇ КОНТРОЛЮ І ЗАХИСТУ ВІД ШКІДЛИВИХ І НЕБЕЗПЕЧНИХ
ВИРОБНИЧИХ ЧИННИКІВ

Бичкарь В. А., Шкіль С. О. МОТИВАЦІЙНІ МЕТОДИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ	33
Бобович Х. Р., Коник Ю. Р., Фірман В. М. БЕЗПЕКА ПРАЦІ ПРИ ГЛИБОКОМУ РОЗВІДУВАЛЬНОМУ БУРІННЮ НА НАФТУ І ГАЗ.....	35
Борисяк П.Б., Лавренюк О.І. ТЕХНОЛОГІЯ ЗАХИСТУ ВІД НЕБЕЗПЕЧНИХ ЧИННИКІВ ГОРІННЯ ЕПОКСИПОЛІМЕРНИХ МАТЕРІАЛІВ	38
Васьків Р. А., Шарван Ю. А., Вашук В. В. ОХОРОНА ПРАЦІ У НАФТОГАЗОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	39
Гаїна Є.В., Ярицька Л.І. КОНТРОЛЬ ЗАБРУДНЕННЯ СЕРЕДОВИЩА ОБ'ЄКТАМИ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКИ.....	42
Гогунський Д. Є., Саницька А. О. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ В ГОТЕЛЯХ	44
Головатчук І.С., Бабаджанова О.Ф. ЗМЕНШЕННЯ МОЖЛИВИХ РИЗИКІВ ДЛЯ ПЕРСОНАЛУ КОТЕЛЬНІ ВНАСЛІДОК МОДЕРНІЗАЦІЇ КОТЕЛЬНОГО ОБЛАДНАННЯ.....	46
Горбань В. А., Грем В.О., Тимошук С. В. ОХОРОНА ПРАЦІ ПРИ ВИПРОБУВАЛЬНИХ РОБОТАХ	48
Горбань С. А., Курдина А. Б., Бардін О. І. ОХОРОНА ПРАЦІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЛАБОРАТОРНО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ РОБІТ З ВИКОРИСТАННЯМ МАС-СПЕКТРИЧНОГО ТА РЕНТГЕНОСТРУКТУРНОГО АНАЛІЗІВ ..	50
Двомяк В.В., Кулик М.П. АНАЛІЗ ПОТЕНЦІЙНИХ НЕБЕЗПЕК ТЕХНОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ТА ОБЛАДНАННЯ КОМПРЕСОРНИХ СТАНЦІЙ	52

УДК 517.912

**ОЦІНКА СОЦІАЛЬНОЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ
ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАХОДІВ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ОХОРОНИ
ПРАЦІ**

Черняк В.

Трусевич О.М.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Останніми роками питання, пов'язані з економічною ефективністю заходів щодо охорони праці, широко обговорювались. Найважливішими з них є аналіз витрат і доходів, аналіз ефективності витрат та методи розрахунку сукупних витрат, пов'язаних з виробничим травматизмом і захворюваністю. Ефективність заходів щодо поліпшення умов і охорони праці оцінюється, в першу чергу, за показниками соціальної ефективності, які передбачають створення умов праці, що відповідають санітарним нормам і вимогам правил безпеки. Покращення умов і охорони праці призводить до зменшення кількості виробничих травм, загальної і професійної захворюваності; до скорочення чисельності працівників, що працюють в умовах, які не відповідають санітарно-гігієнічним нормам; зменшення кількості випадків виходу на пенсію за інвалідністю внаслідок травматизму чи професійної захворюваності; скорочення плинності кадрів через незадовільні умови праці тощо. Показники соціальної і соціально-економічної ефективності розраховуються як відношення величин соціальних або соціально-економічних результатів до витрат, необхідних для їх здійснення. Для оцінки результатів проведення заходів щодо поліпшення умов та охорони праці згідно з методиками, розробленими ВЦНДІОП ВЦРПС та ННДІОП України запропоновані чотири групи показників: зміна стану умов і охорони праці; соціальні; соціально-економічні; економічні. Аналіз та впровадження яких дасть можливість підвищення рівня безпеки праці, зниження рівня виробничого травматизму, скорочення кількості випадків інвалідності внаслідок травматизму чи професійної захворюваності; зменшення плинності кадрів через незадовільні умови праці тощо. А це в свою чергу дасть велику економію грошових ресурсів на тому чи іншому підприємстві.

Річна економія підприємств від поліпшення безпеки праці складається з наступного: економії від зниження професійної захворюваності; економії від зменшення випадків травматизму; економії від зниження плинності кадрів; економії від скорочення пільг і компенсацій за роботу в несприятливих умовах і т.д. Розглянемо детальніше розрахунок економії від зменшення рівня захворюваності або травматизму. Для цього можна визначати:

– Скорочення витрат робочого часу за рахунок зменшення рівня захворюваності (травматизму) за певний час ΔD (D_1 , D_2 – кількість днів не-

працездатності через хвороби або травми на 100 працівників відповідно до і після вжиття заходів, $Ч_3$ – річна чисельність осіб):

$$\Delta D = \frac{D_1 - D_2}{100} \cdot Ч_3,$$

– Зростання продуктивності праці ΔW розраховується за формулою:

$$\Delta W = \frac{\Delta D \cdot З_в}{P_n} \cdot 100\%$$

де $З_в$ – вартість виробленої продукції за зміну на одного працівника промислово-виробничого персоналу, P_n – вартість річної товарної продукції підприємства.

– Річна економія зарплати $E_з$, за рахунок зростання продуктивності праці при зменшенні рівня захворюваності і травматизму обчислюється за формулою:

$$E_з = \frac{\Delta W \cdot З_p}{100} \cdot Ч_{cp},$$

де $Ч_{cp}$, $З_p$ – середньорічна чисельність та середньорічна заробітна плата працівників.

– Річна економія на собівартості продукції E_c за рахунок зменшення постійних витрат:

$$E_c = \frac{Y \cdot \Delta D \cdot З_в}{P_n},$$

де Y – умовно постійні витрати у виробничій собівартості річного обсягу товарної продукції.

– Економія за рахунок зменшення коштів на виплату допомоги по тимчасовій непрацездатності визначається за формулою:

$$E_{cc} = \Delta D \cdot П_d,$$

де $П_d$ – середньоденна сума допомоги по непрацездатності. Річна економія становить:

$$E_{pz} = E_з + E_c + E_{cc}.$$

У результаті аналізу методів оцінки соціально-економічної ефективності заходів щодо поліпшення умов і охорони праці та загальних положень теорії ефективності встановлено, що методика визначення ефективності охорони праці має забезпечувати врахування інтересів власника підприємства, найманих працівників та держави.

Література:

1. М.П.Гандзюк, Є.П.Желібо, М.О.Халімовський. Основи охорони праці. Підручник. Київ. «Каравела». – 2004. – 408 с.